

דבריו של ראש העיר חיפה, יונה יהב, בכינוס היסוד של המועצה הציבורית בנושא "תרומתם של ניצולי השואה למדינת ישראל"

18 בינואר 2005

שלום רב

אני זוכר את אימי משוחח עם חברותיה ומאפינת מישהו במילים, שנאמרו תמיד בלחישה: "יש לו מספר..." כנער בחיפה של שנות החמישים והשישים ניצב הייתי בחרדת קודש מול נשים וגברים שמספר היה טבוע בזרועם.

מאפר הכבשנים והמשרפות קמו שרידי השואה והעפילו לארץ ישראל. כשכתונת בלבד לעורם, בתנאים לא תנאים, במחסנים מחניקים ועל סיפונים צפופים של אוניות מעפילים רעועות עשו דרכם לארץ, עם תקווה גדולה וחלום ענקי בלב. הם עלו והיו שותפים למהלך הדרמטי ביותר בתולדות העם היהודי לדורותיו – הקמת מדינת ישראל. תרומתם להקמת מדינת ישראל הייתה עצומה.

אינני היסטוריון אך אני משוכנע כי אילמלא עלו ניצולי שואה לארץ ישראל, מדינת ישראל לא הייתה קמה ביום שבו קמה. ניצולי השואה היו ציבור מופלא של אנשים שבנוסף למספר שהיה טבוע בזרועם בנשמתם הייתה טבועה ההכרה כי הישרדותה של החברה תלוייה בצורך של להיות ערבים זה לזה.

ציבור מופלא שידע להסתפק במועט אבל לדרוש מעצמו לתת הרבה.

תרומתם לתקומת מדינת ישראל ולגיבושה מחברה, לעם ולמדינה, הייתה יותר מאשר כל ציבור אחר. ויסלחו לי אלה שחושבים אחרת ממני, אבל "בני הארץ" הותיקים לא היו מסוגלים בכוחות עצמם בלבד להגשים ולממש את החלום הציוני.

למען הגילוי הנאות לא תמיד נראו לי כך הדברים. לא תמיד ראיתי את ניצולי השואה כגיבורים. רבים כמוני נושאים על מצפונם את חטא היוהרה. החטא בו חטאנו כשנרתענו מן הגלותיות שבהם, כעסנו על שפת האידיש בה דיברו ועל הרגלים שונים שלא היכרנו. לא הייתה בנו מספיק תבונה ודעת להבין כי אותם אלה ששרדו את השואה הם גיבורי ההיסטוריה היהודית לדורותיה.

עתה, מוטלת עלינו החובה לשמר את המורשת העצומה שהוריש לנו אותו ציבור מופלא של ניצולי שואה שלא תבעו לעצמם דבר מלבד רצון עצום למימוש החלום הציוני.

העיר חיפה הייתה המראה הראשון שראו עיניהם של מרבית ניצולי השואה כשהתקרבו האוניות אל גבולות המדינה. הבטון החשוף של רציפי נמל חיפה היה בשבילם אדמת הקודש הנכספת. חלקם הספיק רק לדרוך על הרציף בטרם הועלה על אוניות הגירוש הבריטיות – רציף אותו כינו אז: "רציף הדמעות".

אני כאן גם בשליחותם של תושבי חיפה ומבטיח בשמם ובשמי כי נעשה כל אשר לעיל ידינו כדי לסייע בשימור מורשת חלקם של ניצולי השואה בהקמת מדינת ישראל. אני מודה לכם על כי הזמנתם אותי להיות שותף במפעל חשוב זה.

תודה